

La font més legítima de l'autoritat del mestre

La renovació pedagògica del segle XXI accentua la idea segons la qual educar no és ensenyar i que la competència docent, dispensada del domini de la matèria i la transmissió de continguts, consisteix bàsicament a facilitar experiències més aviat lúdiques i *mentorar*, en qualsevol àmbit de coneixement, la lliure iniciativa, la descoberta i la creació per part d'infants i joves per a llur realització més genuïna.

En un text de 1954 Hannah Arendt reflexiona sobre aquest ideal educatiu de palesa actualitat. Igual com un dels supòsits que haurien fet precipitar la crisi de l'educació sota els efectes de les avantguardes pedagògiques del seu temps, Arendt traça la relació existent entre la desqualificació del mestre com a ensenyant d'una matèria i la seva pèrdua d'autoritat.

Cal que l'infant vagi coneixent el món de manera gradual; des que és nou, cal posar atenció per tal que aquesta novetat arribi a fructificar en el món tal com és. [...] en qualsevol cas, els educadors hi són en representació d'un món. La qualificació del mestre consisteix a conèixer el món i ser capaç d'instruir els altres, però la seva missió consisteix a fer-se'n responsable. La pedagogia ha esdevingut una ciència de l'en-

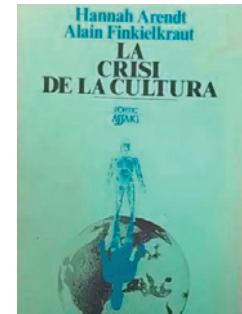
senyament en general, fins al punt que s'ha alliberat totalment del propi contingut que es pretén ensenyar. [...] Això implica que s'hagi extingit la part més legítima de l'autoritat del mestre.

És cert que la responsabilitat del professorat es basa a vetllar pel desenvolupament i la realització autèntica d'infants i joves, però també els ha d'ensenyar a tenir cura de l'entorn que els acull, on tot just acaben d'arribar i amb el qual, com a mínim, han de familiaritzar-se per viure-hi. Només instruint-los sobre el món –fins i tot d'acord amb l'aspiració que, si ho volen, el puguin transformar i millorar– podem fer-nos del tot responsables d'educar.

Renunciar a conèixer i ensenyar continguts sobre la vida, renunciar a impartir les matèries

Arendt traça la relació existent entre la desqualificació del mestre com a ensenyant d'una matèria i la seva pèrdua d'autoritat

ARENDR, H. (1989): «La crisi de l'educació», a ARENDR, H.; FINKIELKRAUT, A.: *La crisi de la cultura*. Barcelona. Pòrtic.

que la representen i que la conserven, a més de destruir una part del món i de la humanitat que compartim, a més d'abandonar el deure d'ajudar infants i joves a créixer, suposa, per tot això, desautoritzar-nos com a mestres. •

 Autor

Àngel Pascual Martín
Universitat de Barcelona
apascual@ub.edu